

Orientacions i Recerques en els Estudis Literaris Catalans

2014/2015

Codi: 42499

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313382 Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	OT	0	1

Professor de contacte

Nom: Enric Cassany Cels

Correu electrònic: Enric.Cassany@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Olívia Gassol Bellet

Equip docent extern a la UAB

Josep Solervicens

Lola Badia

Prerequisits

Els que es demanen per fer el màster.

Objectius

Aquest mòdul ofereix instruments d'anàlisi per comprendre com s'ha construït la història de la literatura catalana i com funciona la valoració que realitza la crítica de la producció dels escriptors.

L'objectiu és que el futur investigador identifiqui les metodologies subjacents als conceptes d'època, de període i de cànon i la rendibilitat d'aquests conceptes per a la comprensió de la literatura. Un cop establertes les bases metodològiques se centrarà en una època concreta i en el procés de canonització d'un escriptor.

Competències

- Aplicar els mètodes d'investigació propis dels àmbits lingüístic i literari.
- Construir un discurs argumentat de valoració crítica d'una anàlisi lingüística o literària.
- Contextualitzar textos per analitzar-los i produir-los.
- Demostrar una actitud de respecte cap a les opinions, els valors, els comportaments i les pràctiques d'altres investigadors i professionals.
- Elaborar i aplicar mètodes d'anàlisi i comprensió dels fenòmens lingüístics i literaris d'acord amb les perspectives sincròniques i diacròniques.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar mètodes de la literatura comparada a l'anàlisi de les obres de la literatura catalana.
2. Conèixer les característiques de l'argumentació crítica i la valoració literària.
3. Demostrar coneixement de l'evolució literària catalana.
4. Demostrar coneixement dels grans moviments històrics, culturals i literaris.
5. Demostrar una actitud de respecte cap a les opinions, els valors, els comportaments i les pràctiques d'altres investigadors i professionals.
6. Distingir i analitzar metodologies historiogràfiques.
7. Elaborar treballs de valoració literària.
8. Produir treballs d'interpretació i anàlisi d'obres literàries amb noves perspectives.
9. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom o autodirigit.
10. Relacionar obres literàries catalanes amb les altres literatures.
11. Situar obres literàries catalanes en el seu context històric, cultural i literari en relació amb altres tradicions literàries europees.

Continguts

DOCÈNCIA A LA UB:

A) Època i canó a la literatura catalana antiga

Lola Badia -2,5 crèdits

Josep Solervicens -2,5 crèdits

Punts programàtics

1. Edat mitjana i literatura. El cas català: l'espai i el temps. Poesia i curt. Les cròniques i la prosa. Traductors i traduccions.
2. Rellegir els grans valors de la literatura medieval: Ausiàs March i el Tirant.
3. Concepte d'època a la literatura de l'edat moderna. Anàlisi de diversos models d'epocalització aplicats al Renaixement, el Barroc i la Il·lustració.
4. Concepte de canó. El filtratge canònic d'Ausiàs March al Renaixement i la canonització de Francesc Vicent Garcia al Barroc.

Calendari

12 sessions de 2 hores. Del 23 de setembre al 17 de desembre

Les sis primeres sessions (edat mitjana), a càrrec de Lola Badia. Les restants (edat moderna) a càrrec de Josep Solervicens.

DOCÈNCIA A LA UAB:

B) Valors i institucionalització de la literatura catalana contemporània

Enric Cassany-2,5 cr.

Olívia Gassol-2,5 cr.

Punts programàtics

1. La valoració de la literatura contemporània a l'últim terç del vuit-cents.
2. El paper de la crítica literària en la institucionalització i orientació de la literatura contemporània. Joan Sardà, Josep Yxart, R.D. Perés.
3. El patró de la modernitat en la teoria i la crítica literàries d'ençà del Modernisme.
4. La diferent contribució dels gèneres a la institucionalització de la literatura catalana del segle XX. El cas de la poesia. La línia Folguera-Riba.

Calendari

12 sessions de 2 hores. Del 22 de setembre al 15 de desembre

Les cinc primeres sessions (crítica del s. XIX), a càrrec d'E. Cassany. Les restants (crítica del s. XX) a càrrec d'O. Gassol.

Metodologia

Clsses expositives, debats, realització d'activitats pràctiques, elaboració de treballs i estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistència i debats a classe	50	2	1, 5, 6, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutorització i orientacions	70	2,8	2, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi i elaboració de treballs	120	4,8	1, 2, 6, 7, 8, 10, 11

Avaluació

BLOC A: Època i cànon-. (UB)

Cada estudiant prepararà 1 treball d'un màxim de sis pàgines de 2.100 caràcters amb espais, a triar entre (1) ressenya d'un dels llibres fonamentals per a l'establiment del darrer cànon de la literatura catalana medieval i (2) situar una obra canònica de l'edat moderna en els paràmetres de la seva època, amb reflexions sobre el mètode seguit o bé analitzar els mètodes de lectura, anàlisi i canonització d'una obra a l'edat moderna.

Caldrà haver discutit la tria del llibre o de l'exercici i l'esquema del treball corresponent amb el professor que els proposa.

Pes en l'avaluació: 50%

BLOC B: Valors i institucionalització-. (UAB)

Cada estudiant prepararà 1 exposició a classe (bé sigui en les sessions a càrrec d'E. Cassany o en les sessions a càrrec d'O. Gassol). Durada: de tres quarts a una hora. Aquestes intervencions, de les quals es

lliurarà 1 guió escrit d'una extensió aproximada de quatre pàgines, consistiran en l'anàlisi de diversos textos crítics, l'agrupació dels quals es detallarà en començar el curs.

Es tindrà en compte, també, la participació en els debats que tindran lloc després de cada presentació.

Pes en l'avaluació: 50%

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació activa a classe i lliurament de treballs	100%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

BLOC A

<http://stel.ub.edu/mimesi/investigador.php?id=3>

<http://www.narpan.net>

Ansaldi, Saverio. Spinoza et le Baroque. Infini, désir, multitude. Paris Éditions Kimé, 2001.

Bertolucci, Valeria; Alvar, Carlos; Asperti, Stefano (eds.) (1999). Storia delle letterature medievali romanze. L'area iberica. Bari: Laterza, pàg. 325-481

Beltrán Almería, Luis & Reig, José Antonio (eds.). Teorías de la historia literaria. Madrid: Arco libros, 2005.

Boitani, Pietro; Mancini, Mario; Varvaro, Alberto (eds.) (1999-2004). Lo spazio letterario del Medioevo. 2 II Medioevo volgare. 6 vols. Roma: Salerno Editrice.

Espadaler, Anton (2001). "La Catalogna dei re". Dins Boitani; Mancini; Varvaro 1999-2004. Vol. 1.II, pàg. 873-933.

Foucault, Michel. L'archéologie du savoir. Paris: Éditions Gallimard, 1966 (trad. al castellà: La arqueología del saber. Madrid: Siglo XXI, 2009).

Foucault, Michel. Les mots et les choses. Paris: Éditions Gallimard, 1966 (trad. al castellà: Las palabras y las cosas. México: Siglo XXI, 1971).

Hempfer, Klaus. «Riflessioni sulla possibile (forma di) razionalità dell'interpretazione letteraria», dins A.L. Moll & J. Solervicens (eds.), La poètica barroca a Europa. Un nou sistema epistemològic i estètic. Barcelona: Ed. Punctum & Mimesi, 21-40.

Molas, Joaquin (1984). "Sobre la periodització en les històries generals de la literatura catalana". Dins Symposium in honorem prof. M. de Riquer. Barcelona: Universitat de Barcelona; Quaderns Crema., pàgs. 257-276.

Sullà, Enric (ed.). El canon literario. Madrid: Arco libros, 1998.

BLOC B

YXART I LA CRÍTICA DEL SEU TEMPS

(Amb asterisc els títols als quals es pot donar preferència)

*Manuel Aznar Soler, «Josep Yxart, crític del teatre espanyol», dins Josep M. Domingo i Francesc Roig (ed.), Actes del Col·loqui sobre Josep Yxart i el seu temps. Tarragona 23, 24 i 25 de novembre de 1995, Tarragona, Diputació de Tarragona, 2000, 137-153.

Laureà Bonet, «Josep Yxart i Galdós: una lectura de Realidad», dins Josep M. Domingo i Rosa Cabré (ed.), *C'est ça le théâtre! Josep Yxart i el teatre del seu temps*, Lleida, Punctum, 2009, 11-36.

Rosa Cabré, «Epistolari Benito Pérez Galdós - Josep Yxart», *Miscel·lània Pere Bohigas [=Estudis de Llengua i Literatura Catalanes, III]*, Barcelona, Abadia de Montserrat, 1981, 187-218.

Rosa Cabré i Monné, «Cartes de Josep Yxart a Joan Sardà», *Els Marges*, 24 (gener 1982), 69-89. *Rosa Cabré, «Josep Yxart: concepte de novel·la», dins *Actes del Setè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*. Tarragona-Salou, 1-5 octubre 1985, Barcelona, Abadia de Montserrat, 1986, 31-54.

*Rosa Cabré, «El concepte de literatura catalana en l'obra de Josep Yxart», 1616. *Anuario de la Sociedad Española de Literatura General y Comparada*, VI-VII (1988-1989), 87-95.

Rosa Cabré, «Josep Yxart: La decadencia de los Juegos Florales», *ibíd.*, 255-294.

Rosa Cabré «Memòria de Josep Yxart: l'home i el crític», dins Rosa Cabré (ed.), *Obra completa de Josep Yxart*. Vol. I. *El año pasado (1886-1888)*, Tarragona / Barcelona, Ajuntament de Tarragona, Proa, 1995, 13-97.

Rosa Cabré, «Narcís Oller i Josep Yxart: entre la vida i la literatura (1868-1877)», dins *Actes del Col·loqui Narcís Oller*. Valls, 28, 29 i 30 de novembre de 1996, Valls, Cossetània, 1999, 55-88.

Rosa Cabré, *José Yxart: crítica dispersa (1883-1893)*, Barcelona, Lumen, 1996.

Rosa Cabré, «Tradició i innovació en la crítica de Josep Yxart», dins *Actes del Col·loqui sobre Josep Yxart i el seu temps*, 19-53.

Rosa Cabré, «Leopoldo Alas y José Yxart: amistad y afinidades entre dos críticos muy a la moderna. Notas para la recepción de J. M. Guyau», dins Antoni Vilanova i Adolfo Sotelo Vázquez (ed.), *Leopoldo Alas «Clarín». Actas del Simposio Internacional (Barcelona, abril de 2001)*, Barcelona, Universitat de Barcelona, 2002, 125-159.

*Rosa Cabré, «Josep Yxart i el teatre: raó i passió», dins Josep M. Domingo i Rosa Cabré (ed.), *C'est ça le théâtre! Josep Yxart i el teatre del seu temps*, Lleida, Punctum, 2009, 231-259.

*Rosa Cabré, «Josep Yxart lector de Frederic Soler. Dos comentaris crític d'Yxart sobre Soler, estudi i edició», dins Josep M. Domingo i Rosa Cabré (ed.), *C'est ça le théâtre! Josep Yxart i el teatre del seu temps*, Lleida, Punctum, 2009..

Enric Cassany, «Introducció», dins *Josep Yxart, Novel·listes i narradors*, Barcelona, Curial, 1991, 5-21.

Enric Cassany i Antonia Tayadella, Francesc Miquel i Badia, *crític literari al Diario de Barcelona (1866-1899)*, Barcelona, Curial / Abadia de Montserrat, 2001.

*Jordi Castellanos, «Josep Yxart» i «Nota sobre l'edició», dins *Josep Yxart, Entorn de la literatura catalana de la Restauració*, Barcelona, Edicions. 62, 1980, 7-13.

*Jordi Castellanos, «Ramon D. Perés i l'actitud modernista», *L'Avenç*, 125 (abril 1989), 16-21.

*Pere Farrés, «Una proposta de Josep Yxart: del drama històric al drama líric», dins Josep M. Domingo i Rosa Cabré (ed.), *C'est ça le théâtre! Josep Yxart i el teatre del seu temps*, Lleida, Punctum, 2009.

Jordi Ginebra, «Actitud lingüística de Josep Yxart, Joan Sardà i Narcís Oller», dins *Actes del Col·loqui sobre Josep Yxart i el seu temps*, 155-181.

*Jordi Malé i Pegueroles, «La praxi crítica de Josep Yxart (El Año Pasado, 1886-1890)», *Actes del Col·loqui sobre Josep Yxart i el seu temps*, 79-94.

Manuel de Montoliu, *José Yxart. El gran crítico del renacimiento literario catalán*, Tarragona, Diputación Provincial, 1956.

*Maria Solà, Joan Sardà, crític literari de la Restauració, Barcelona, Abadia de Montserrat, 2006.

*Adolfo Sotelo Vázquez, «Josep Yxart y el teatro español finisecular», dins Josep M. Domingo i Rosa Cabré (ed.), C'est ça le théâtre! Josep Yxart i el teatre del seu temps, Lleida, Punctum, 2009.

Magí Sunyer, «La llista d'Yxart. Els drames jurídics», dins Josep M. Domingo i Francesc Roig (ed.), Actes del Col·loqui sobre Josep Yxart i el seu temps, 121-135.

Magí Sunyer, «Josep Yxart i el teatre històric», dins Josep M. Domingo i Rosa Cabré (ed.), C'est ça le théâtre! Josep Yxart i el teatre del seu temps, Lleida, Punctum, 2009.

*Antònia Tayadella, «Introducció», dins Joan Sardà, Art i veritat. Crítiques de novel·la vuitcentista, Curial, Barcelona, 1997, 5-21.

Joan Triadú, «Josep Yxart en el seu temps», dins La literatura catalana i el poble (premis Josep Yxart 1960), Barcelona, Selecta, 1961, 34-47.

Josep Yxart, Escrits autobiogràfics (a cura de Rosa Cabré), Lleida, Punctum, 2007.

FOLGUERA

(Amb asterisc els títols als quals es pot donar preferència)

Josep M. Balaguer, "J.V. Foix i la primera avantguarda francesa", dins Les literatures catalana i francesa al llarg del segle XX. Les littératures catalane et française au XXème siècle, Barcelona, Abadia de Montserrat, 1997, 45-68.

*Josep M. Balaguer, "J.V. Foix i els "catalans de 1918", Faig Arts. Manresa, núm. 34 (desembre 1994), 4-18.

Jaume Bofill i Ferro, "El Grup de 'La Revista': Josep Mª López-Picó i Joaquim Folguera", dins Íd., Poetes Catalans Moderns / Jaume Bofill i Ferro, Barcelona, Columna, 1986, 131-140.

*Osvald Cardona, "Joaquim Folguera, poeta i crític", Sabadell, Cuadernos de la Fundación Bosch y Cardellach, 1969.

M. Cristina Gibert i Bairaguet, "Estudi introductor a 'Les noves valors de la poesia catalana'" de Joaquim Folguera (1919, Serra d'Or, núm. 422 (febrer 1995), 61-62

Josep M. López-Picó, "Notes per a la biografia de Joaquim Folguera", dins Íd., A mig aire del temps, Barcelona, Publicacions de La Revista, 1933, 18-48.

*Jordi Malé (ed.), Les idees literàries al període d'entreguerres, Lleida, Pagès editors, 2012, p. 166 i p. 263.

*Jordi Marrugat, "Noucentisme i modernitat. Una aproximació", dins Concepcions i discursos sobre la modernitat en la literatura catalana dels segles XIX i XX, Lleida, Punctum, 2010, 73-100.

*Jordi Marrugat, "Joaquim Folguera i J. V. Foix: dos poetes al servei d'un projecte literari i polític (1915-1931)", Estudis Romànics, Vol. 31, 2009, p. 219-260.

<http://www.raco.cat/index.php/estudis/article/view/241673/324264>

Maria Carme Ribé, Introducció (El grup de "La Revista"), dins Íd. La Revista (1915-1936), Barcelona, Barcino, 1983, 7-25.

*Carles Riba, "La crítica literària de Joaquim Folguera", dins Els marges, Barcelona, Altés, 1927, 90-93 (recollit a OC).

Marçal Subiràs i Pugibet, "Dades sobre el postsimbolisme a Catalunya", dins Homenatge a Arthur Terry-2, Barcelona, Abadia de Montserrat, 1999 (vol. 2), 197-226.

*Enric Sullà, "Pròleg", dins Joaquim Folguera, Les noves valors poesia catalana. Barcelona, Edicions 62, 1976, 7-23

RIBA

(Amb asterisc els títols als quals es pot donar preferència)

[Amb asterisc, els títols que fan referència més directa a la crítica ribiana]

Manuel Balasch, Carles Riba. La vessant alemanya del seu pensament i de la seva obra, Barcelona, Edicions del Mall, 1987.

Joan Ferraté, Carles Riba, avui, Barcelona, Alpha, 1955.

*Joan Ferraté, Papers sobre Carles Riba, Barcelona, Quaderns Crema, 1993.

Olívia Gassol, Carles Riba, un model d'intel·lectual per a una cultura en crisi. Els anys 50, dins La projecció social de l'escriptor en la literatura catalana contemporània, Lleida, Punctum, 2007 (p. 351-363)

*Carles-Jordi Guardiola i Artur Quintana, "El carteig Karl Vossler-Carles Riba", Zeitschrift für Katalanistik, Frankfurt am Main, núm. 3 (1990), 167-212. http://www.traces.uab.es/tracesbd/zfk/1990/zfk_a1990v3p167.pdf

*Vicenç Llorca, "La crítica ribiana: un instint en pensament", Actes del II Simposi Carles Riba. (Carles Riba: 100 anys), Barcelona : Universitat Autònoma de Barcelona : Abadia de Montserrat, 1995, 53-64.

Jordi Malé, Carles Riba i el Noucentisme. Les idees literàries (1913-1920), Barcelona, La Magrana, 1995.

Jordi Malé, Poètica de Carles Riba. Els anys del postsimbolisme 1920-1938, Barcelona, La Magrana, 2001.

Jordi Malé, «"He parlat i per això he cregut." La darrera poètica de Riba, entre Plató, sant Agustí, Paul Valéry i Ernst Cassirer», Els Marges, 71 (desembre 2002), 107-125.

*Jordi Malé, "Crítica", dins Les idees literàries al període d'entreguerres. Antologia de textos (a cura de J. Malé), 807-809.

Jaume Medina, "La crítica literària i la història de la literatura", dins J: Molas (dir.), Història de la literatura catalana, X, Barcelona, Ariel, 1987, 201-211.

*Jaume Medina, L'obra de Carles Riba, Barcelona, Teide, 1990.

*Jaume Medina, "Karl Vossler i Catalunya", Miscel·lània Joan Bastardas-1, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1989. p. 245-294.

*Jaume Medina, "Un text de Riba sobre Karl Vossler? ", Reduccions, núm. 38 (maig de 1988), 94-95 <http://www.raco.cat/index.php/Reduccions/article/view/47009/58040>

*Carles Miralles, "Etapas i camins del criticisme ribià", dins Id., Sobre Riba, 33-37.

*Carles Miralles, "Karl Vossler / Carles Riba", Reduccions. Vic, Núm. 23-24 (1984, Setembre-novembre), p. 44-49 <http://www.raco.cat/index.php/Reduccions/article/view/46627/57882>

*Giuseppe E. Sansone, «Introducció», dins Carles Riba, Obres completes II: Assaigs crítics, Barcelona, Edicions 62, 1967, 5-32. [Edició a cura de Joan-Lluís Marfany.]

*Maurici Serrahima, «Carles Riba (1893-1959)», Dotze mestres, Barcelona, Destino, 1972, 307-332.

*Enric Sullà, «Carles Riba», dins Joaquim Molas (dir.), Història de la literatura catalana, IX, Barcelona, Ariel, 1987, 271-327.